

Äldstekåren

- den bibliska styrelsen

Författare: Olof Djurfeldt. Fil Lic, tidigare redaktör på tidningen Dagen. Har även varit missionär i Afrika.

Nyckelord: Äldstekår, styrelse, struktur

Källa: Ordet och Tron, 1978

»Så haven nu akt på eder själva och på hela den hjord, i vilken den helige Ande har satt eder till föreståndare, till att vara herdar för Guds församling, som han har vunnit med sitt eget blod» (Apg 20:28).

Att vara äldste i Guds församling är en ansvarsfull och maktpåliggande uppgift. Det understryks i den citerade versen, hämtad ur Paulus avskedstal till de äldste i Efesus - att vara äldste är att vara herde för Guds församling.

Jag vill gärna i andra sammanhang återvända till äldstetjänsten så som den framträder i Bibelns ljus. Här skulle jag vilja ställa en fråga, som blivit aktuell under de senaste åren. Är det bibliskt riktigt att skilja på begreppen äldstekår och styrelse?

Delegera

Ibland brukar tanken på en separat styrelse motiveras utifrån Apg 6. Apostlarna utvalde ju sju män, fulla av ande och vishet till att sköta sådana praktiska sysslor, som de inte hade tid med. Själva ville de ägna sig helt åt bönen och Ordet.

Detta var början till det bibliska diakonatet, men det finns inget som säger oss att de sju motsvarade vad vi menar med en styrelse. Apostlarna, och de äldste, hade fortfarande ledningen av verksamheten (se t ex Apg 11:30 och 21:18). Men de delegerade viktiga uppgifter åt andra. Och detta hjälpte dem att koncentrera sig på det som för dem var det väsentliga.

Det synes mig, som om detta är den riktiga vägen att lösa de problem som uppträder när predikanter och äldste håller på att bli överflupna av en mängd praktiska bestyr.

Leda som en herde

Vad är den äldstes huvuduppgift? Jo, naturligtvis att ha hand om den andliga ledningen av verksamheten. I bilden av herde ligger det att en äldstebroder skall leda genom att vara ett föredöme för hjorden, genom att gå före i tro, bön och helgad livsföring, men också att han skall vårda de enskilda som en herde vårdar sig om varje enskilt får. Med anknytning till Hes 34:4 kan man säga att det handlar om att "stärka det svaga, hela det sjuka, förbinda det sargade, föra tillbaka det fördrivna och uppsöka det förlorade".

Vaksamhet

Vaksamhet mot villfarelsen är en uppgift för de äldste. Det kan hända att svåra ulvar kommer in som inte skonar hjorden - ja, det kan till och med i själva äldstekåren uppträda män som talar vad förvänt är för att locka lärjungarna att följa sig (Apg 20:29-30). Det är tydligt att Paulus av de äldste i Efesus väntade sig att de inte i sådana situationer skulle låta ledningen gå ifrån sig. De skulle minnas att det var den helige Ande som satt dem i församlingen som föreståndare.

Jämför man detta ansvarsfulla uppdrag med vad man väntar sig av en vanlig föreningsstyrelse, så inser man att äldstetjänsten är något långt mer än ett vanligt styrelseuppdrag. Det förutsätter en gudomlig kallelse och en andlig utrustning.

Separat styrelse

Guds församling behöver en äldstekår för att fungera. Äldstekåren är dess andliga ledning. Begreppet styrelse är mera förankrat i vår föreningslagstiftning. Lagen kräver att varje församling har en juridiskt erkänd styrelse. Det faller sig ganska naturligt att denna styrelse sammanfaller med äldstekåren, eventuellt kompletterad med diakoner.

Just med hänvisning till att styrelsefrågan är en andrahandsfråga, kan man naturligtvis börja laborera med tanken på

en separat styrelse som får sköta administrationen, medan äldstekåren skall ha hand om den andliga ledningen. Men eftersom styrelsen är den som bär det avgörande juridiska ansvaret, torde utvecklingen lätt bli den att den separata styrelsen får det avgörande inflytandet över församlingslivet. Då kommer man helt ifrån den tanke som vi har i Apg 6 att personer delegeras att sköta bestämda praktiska uppgifter men att ledningen fortfarande ligger hos apostlarna och de äldste.

Frö till dualism

Om det blir vanligt hos oss att ha en styrelse och en äldstekår, så fruktar jag att vi där har fröet till en farlig dualism. Vi behöver fasthålla vid den tanken att det är en andlig tjänst att leda Guds församling. Också om man låter en del av äldstekåren utgöra styrelse tillsammans med en varierande grupp av valda styrelseledamöter - den modellen har börjat komma in här och var - så står man kanske snart nog i en situation där styrelsemötet vill en sak och äldstemötet en annan, och så kan de båda spelas ut mot varandra. Splittring kan komma ändå, men man skall inte organisera ledningen av en verksamhet så att man bäddar för splittring. Det som fungerar ganska bra under vanliga förhållanden kan mycket lätt bli en olycka i kritiska situationer.